

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ &
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

- A1.** Ο συγγραφέας προβάλλει την προσωπική του άποψη για την ευεργετική επίδραση της τέχνης του «διαβάσματος». Θεωρεί την ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων ως έναν δημιουργικό τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, αφού από τη μια οδηγεί τον αναγνώστη στην εκούσια ενδοσκόπηση αλλά από την άλλη εξασφαλίζει τη θεραπεία της ψυχής του. Η ταύτιση με τους χαρακτήρες, η μεταμόρφωση και η συναισθηματική ενίσχυση είναι κάποια από τα βασικότερα στοιχεία, που συμβάλλουν στη μετουσίωση και την κάθαρση, γεγονός που αποτελεί και την ουσιαστική λύτρωση για τον συγγραφέα.
- B1.** α. Λάθος (Κείμενο 1: Το διάβασμα είναι μια ... εξωτερικά)
β. Λάθος (Κείμενο 1: Οι ώρες του διαβάσματος ... αλλόκοτο χωροχρόνο)
γ. Λάθος (Κείμενο 2: Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του ... φίλου του, είναι γραμμένο στη μνήμη του.)
δ. Λάθος (Κείμενο 2: Πλάσματα γεννημένα ... με τον τρόπο του, γράφουν).
ε. Σωστό (Κείμενο 1: Και να η θαυματουργή ... κουράγιο, Κείμενο 2: Γιατί όλοι αυτοί ... η πράξη του γράφειν).

B2. α. Ο συγγραφέας προκειμένου να ευαισθητοποιήσει στο ζήτημα της λογοτεχνικής ανάγνωσης, συνδέει το διάβασμα με την τέχνη και τη γόνιμη – γνήσια ψυχαγωγία. Περιγράφει τα συναισθήματά του κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης (τρυφερότητα, σιγουριά, γιατρεία της ψυχής) χρησιμοποιώντας πληθώρα εκφραστικών μέσων, που παροτρύνουν τον αναγνώστη να εντάξει στη ζωή του την «ιαματική» εμπειρία του διαβάσματος.

Ο σκοπός αυτός τεκμηριώνεται με συγκεκριμένα σημεία στίξης και σχήματα λόγου:

«ανέβασα πυρετό» μεταφορά , (υποδηλώνει την αγάπη του για την ανάγνωση, κάνει το κείμενο πιο παραστατικό, κατανοητό, ευχάριστο)

«ο χρόνος αυτός ξανακερδίζεται» ειρωνεία, (σχόλιο που συνδέεται με το διάβασμα κατά τη διάρκεια της εφηβικής ηλικίας)

«-Τι ειρωνεία!-» διπλή παύλα. (σχόλιο το οποίο δεν θεωρείται ασήμαντο από το συγγραφέα)

«- το θυμάμαι ακόμη.» μονή παύλα. (έμφαση στο έργο του Ζολά και στις συγκεκριμένες συνθήκες)

B2. β. Ο συγγραφέας με τη χρήση του ερωτήματος επιδιώκει να δώσει διαλογικό χαρακτήρα στο κείμενο, να ευαισθητοποιήσει και να προβληματίσει τον αναγνώστη κινητοποιώντας τη σκέψη του. Επίσης προσδίδει στο κείμενο παραστατικότητα, ζωντάνια, υφολογική ποικιλία ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί μια νοερή επικοινωνία με τον αναγνώστη.

B3. Οι άνθρωποι από την αρχή της ζωής τους «γράφουν» με διάφορους τρόπους. Κατά τη διάρκεια της πορείας του στο χρόνο αρκετοί από αυτούς αφήνουν το προσωπικό και ιδιαίτερο στίγμα τους – αποτύπωμά τους – σε πολλούς τομείς της κοινωνικής πραγματικότητας. Έτσι, κατά κάποιο τρόπο, εξασφαλίζουν την υστεροφημία τους, κατορθώνοντας να επιτύχουν μια νίκη κατά του ανελέητου χρόνου. Τα έργα τους έχουν «γράψει» Ιστορία μεταλαμπαδεύοντας διαχρονικά μηνύματα και αξίες στις επόμενες γενιές.

Γ1. Το θέμα του ποιήματος είναι η ποίηση και το ερώτημα που απορρέει από αυτό είναι ποια είναι η σχέση της με τη ζωή μας. Όπως αναφέρει ο ποιητής, πρόκειται για μια ιδιαίτερη διαφορετική σχέση με τον εαυτό μας και την πραγματικότητα (1^{ος} στίχος). Μια δύναμη που απελευθερώνει το νου από τα δεσμά της συμβατικής ερμηνείας και προσέγγισης του κόσμου. Μια μορφή ενδοσκόπησης και αυτοπροσδιορισμού («για πράγματα που τα προγραμματίσες και δε σου βγήκαν» - μεταφορά.) Μια εξομολόγηση ονείρων, αδυναμιών, απογοητεύσεων ενοχών («ή που ήσαν σάπια απ' την αρχή και δεν το έβλεπες...») Η ποίηση μας βρίσκει κι εκεί που αναζητάμε απαντήσεις πάνω σε ερωτήματα για το αυτονόητο και το «άπιαστο», για το γιατί και τη σημασία των πραγμάτων, για το αναπάντεχο (για πράγματα που σου έτυχαν χωρίς να τα περιμένεις.), για το αν αξίζει να ονειρεύεσαι, (προτελευταίος στίχος – σχήμα υπερβολής) και τελικά για την ουσία της ζωής. Τα ποιητικά κείμενα μας οδηγούν σ' ένα ταξίδι με προορισμό το ίδιο το ταξίδι, που θα έλεγε κι ο ποιητής, ανακαλύπτοντας τις κρύπτες της αλήθειας των πραγμάτων κι ό,τι λανθάνει στις καθημερινές εικόνες που συνθέτουν την κάθε στιγμή. Έτσι η πραγματικότητα αποκτά ένα διαφορετικό νόημα, καλλιεργείται η αισθητική κι η ευαισθησία μας και διευρύνονται οι πνευματικοί μας ορίζοντες στην υλιστική κι αντιπνευματική εποχή μας.

Δ. Προτεινόμενος τίτλος: Νέοι και Βιβλίο

A. Ζητούμενο: Ποια είναι η σχέση μας με την ανάγνωση των βιβλίων.

- Απομάκρυνση από το βιβλίο λόγω περιορισμένου ελεύθερου χρόνου.
- Οι αισθηματικοί ρυθμοί ζωής δεν επιτρέπουν τις πνευματικές ενασχολήσεις.
- Προτίμηση σε νόθες μορφές ψυχαγωγίας που δεν απαιτούν πνευματική εγρήγορση.
- Η πολυπλοκότητα/ συνθετότητα της κοινωνίας ωθεί τους νέους να αναζητούν στιγμές χαλάρωσης που προσφέρονται αφειδώς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης.
- Επιλογή των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων. Ειδικότερα από τους νέους, για την ενημέρωση αλλά και τη διεύρυνση των γνωστικών τους οριζόντων.

B. Ζητούμενο: Ποιος ο ρόλος της στη γενικότερη διαχείριση του προσωπικού σας χρόνου.

- Αδυναμία ένταξης του χρόνου ανάγνωσης λογοτεχνικών βιβλίων στο ήδη επιβαρυνμένο πρόγραμμα των μαθητών κι ειδικά των τελειόφοιτων.
- Υπερβολική αξιοποίηση της τεχνολογίας για τη γρήγορη κι εύκολη ανάγνωση βιβλίων (ηλεκτρονικό βιβλίο) η οποία υποκαθιστά την ουσιαστική κι άμεση επαφή μ' αυτό.
- Οι εξωσχολικές δραστηριότητες με συνδέονται με την φιλιαναγνωσία είναι περιορισμένες.
- Η ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων συνήθως εντάσσεται στο πλαίσιο της εποχικής ενασχόλησης και συγκεκριμένα των περιόδων διακοπών ή χαλάρωσης των μαθητικών υποχρεώσεων- απαιτήσεων.

Η πιο πάνω ανάπτυξη του θέματος είναι ενδεικτική. Θα μπορούσε να δικαιολογηθεί-τεκμηριωθεί κι η θετική σχέση του νέου με το βιβλίο καθώς κι ο ευεργετικός ρόλος της ανάγνωσης στη ζωή του με τη σχετική επιχειρηματολογία.